

TÄHTIVILTTI

SUOMEN LASTEN RUNOT

TOIMITTANUT SANNA JAATINEN
KUVITTANUT JOHANNA LUMME

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Sisällys

LUKIJALLE 6

HEI, SINÄ POTKUHOUSU 8
Ihastellaan ja leikitetään vauvaa

PAITA PÄÄLLE, SUKAT ALLE 24
Puetaan, riisutaan ja mennään pesulle

SANASSA ASUU KOKO MAAILMA 36
Puhumisen kiemurat ja sanojen hassutus

KOTONA ON HYVÄ OLLA 48
Perhe on paras

LURPIN LARPIN LUPPAKORVA 62
Koirista, kissoista ja hiiristä

ELLI KELLI, KEITÄ VELLI 76
Syömään! Herkutellaan ja nirsoillaan

VOI TÄTÄ HOPPUA 86
Ajan kulusta kellon ja vuoden ympäri

TEKI PEIPPO PESÄN 100
Keväästä ja linnuista

OPINTIELLÄ 112
Kirjaimista, numeroista ja koulunkäynnistä

ÄKKIÄ KIRJOJEN TUOKSUUN 128
Kirjoista ja lukemisen ihanuudesta

PIKKUINEN KARITSANI 138
Kotieläimistä

TULE KESÄSADE 150
Kasvimaan hoidosta ja muista kesän iloista

LENNÄ, LENNÄ LEPPÄKERTTU 166
Hyönteisistä ja muista pikkueläimistä

YSTÄVÄ ON KUIN AURINKO 178
Yksinäisyydestä, ystävydestä ja lapsista läheltä ja kaukaa

LEIKKIPUISTOS EKA 202
Liikutaan ja leikitään

PIKKUINEN NOITA-AKKA 214
Noidista ja taikureista

KAASUA JA JARRUA 224
Monenlaisista ajopeleistä

HELISE JA SOI 234
Soitosta, laulusta ja hiljaisuudesta

MONTA IHMEELLISTÄ ASIAA 248
Maailman ihmeistä, unista ja väreistä

HALLAINEN VIITTA HEILAHTAA 262
Syksystä, nuhasta ja vaivojen potemisesta ja parantamisesta

METSÄNHOKU 276
Metsästä, peikoista ja muista metsän otuksista

KAUHUJEN TALO 292
Möröistä ja kummituksista

PIEKSÄÄ, PAUHAA, LOISKUAA 298
Säästä, tuulesta, vedestä, veneistä ja laivoista

ÄLÄ PELKÄÄ 316
Pelosta, ilosta, rakkaudesta ja muista tunteista

ULOS PULKAT, LAPIOT 340
Talvesta ja joulusta

ENKELI HELSINGIN YLITSE LENTELI 360
Helsingistä, presidentistä, enkeleistä ja matkanteosta

PIENI VÄSYNYT LOHIKÄÄRME 374
Kaiken maailman eläimiä

TUUTILULLAA 390
Nyt toivotetaan hyvää yötä

Runoilijahakemisto 400

Runojen alkusäkeen ja nimen mukainen hakemisto 403

Runot lähteineen esiintymisjärjestyksessä 416

Sanojen selityksiä 430

Lukijalle

Tähtiviltti syntyi tarpeeseen. Oli jo aika koota kattava lastenrunovalikoima, joka ulottuisi 2000-luvulle. Kaarina Helakisan kokoama ja Leena Lumpeen kuvittama ansiokas *Suomen lasten runotar* oli edellinen laaja lastenrunoantologia maassamme. Teos ilmestyi vuonna 1994. Sen jälkeen moni runoilija on kartuttanut mittavasti lastenrunotuotantoaan, mainittakoon vaikka Hannele Huovi, Jukka Itkonen ja Tuula Korolainen. 2000-luvulla esiin on astunut myös suuri joukko uusia lastenrunon tekijöitä, joiden tuotantoa oli ilo saada *Tähtivilttiin* mukaan. Tuoreimmat kirjaan ehtineet runot on julkaistu vuonna 2019.

Tiedetään, että lorut kehittävät lapsen sanavarastoa ja kielellistä muistia ja että jo sylilapselle kannattaa lukea loruja. Mikä voisi olla sen läheisempää aikuisen ja lapsen yhdessäoloa kuin ääneen lukeminen! Iltalukemiseksi ja hyvänyöntöivotukseksi runo sopii yhtä hyvin kuin satu.

Tähtiviltti on tarkoitettu kaikille lapsille vauvaikäisistä koululaisiin, se tarjoaa eri ikävaiheisiin ja tilanteisiin sopivaa luettavaa. Mukana on vauhdikkaita ja viipyileviä, hulluttelevia ja tunnelmallisia runoja, lyhyitä loruja ja monisäkeistöisiä kertovia runoja. Sisällysluettelon otsikoilla on alaotsikot, jotta eri aihepiirit löytyisivät mahdollisimman helposti. Kirjan lopussa on hakemistojen lisäksi sananselityksiä siltä varalta, että jokin harvinainen sana jää ihmetyttämään lasta.

Tähtiviltti sisältää yli sadan kirjoittajan runoja ja ripauksen laululyriikkaa. Kirjassa on kansanrunoja ja rakastettuja klassikoita, joista muutamat yli sadan vuoden takaa. Kirjan pääpaino on kuitenkin sotien jälkeisessä runoudessa. Vankan perustan sille ovat luoneet Martti Haavio, Kaarina Helakisa, Kirsi Kunnas, Marjatta Kurenniemi, Kaija Pakkanen ja Aale Tynni. He kaikki ovat vaikuttaneet lastenkirjallisuuteemme sekä runoilijoina että suomentajina, ja heidän kädenjälkeään näkee myös lukuisissa oppikirjoissa ja antologioissa.

Tähtiviltin kansanrunojen joukossa on joitakin uudehkoja loruja, rallatuksia ja tuttuja hokemia, joissa saattaa olla kansainvälisiä kaikuja kuten kansanperinteen luonteeseen kuuluu. Muutoin antologiassa ei ole varsinaisia käännösrunoja muilta kuin suomenruotsalaisilta tekijöiltä, koska kotimaisten runoilijoiden omaa tuotantoa oli yllin kyllin tarjolla. Pyrkimykseni oli saada kirjaan mahdollisimman monen runoilijan tekstejä ja löytää sellaisiakin runoja, jotka eivät ole vielä tuttuja mistään aiemmista antologioista.

Lastenrunous muuttuu siinä missä muukin maailma. Kieli elää ja uudistuu. Lastenrunoudessakin näkee ilmaisullista kokeilunhalua. Loppusoinnallinen lastenruno on pitänyt kuitenkin pintansa, eikä eläinrunojen tähti näytä laskevan. Ikisuosikit kissa ja hiiri ovat saaneet rinnalleen entistä eksoottisemman lauman eläimiä, ja lemmikit luetaan nykyrunoissa useimmiten rakkaiksi perheenjäseniksi. Yksi *Tähtiviltin* keskeisiä aihepiirejä on perhe, johon isovanhemmatkin lasketaan mukaan. Nykyrunoissa saatetaan kuvata yhtä hyvin sisarusten välistä kiintymystä kuin sisarusten herättämää ärtymystä, ja perheen aikuisia tarkastellaan usein ilkkurisella sydämellisyydellä.

Lasten arki ruokailuineen ja leikkeineen on lastenrunoissa edelleen vahvasti läsnä. Viime vuosikymmenten runoissa kuvataan aiempaa enemmän monenlaisia tunteita ja tunnekuohuja. Myös lastenlyriikassa voi käsitellä kipeitä tunteita kuten yksinäisyyden kokemusta. Runo saattaa auttaa meitä ymmärtämään omaa itseämme tai toista ihmistä, se voi lohduttaa yhtä lailla kuin viihdyttää ja tuoda iloa.

Kuvien merkitystä lastenkirjassa ei voi mitenkään sivuuttaa. Taiteilija Johanna Lumme on loihtinut *Tähtiviltin* raikkaan kuvituksen, joka tuikkii väriä ja iskee lukijalle iloisesti silmää. Runouden maailma eri sävyineen avautuu kirjan mainioiden kuvien kautta varmasti entistä rikkaampana.

Toivottavasti niin pieni kuin isokin kirjanystävä viihtyy *Tähtiviltin* seurassa ja hakeutuu sen lämpöön yhä uudestaan. Antoisia lukuhetkiä!

Helsingissä heinäkuussa 2021

Sanna Jaatinen

Hei, sinä potkuhousu

RIIKAN ENSIMMÄINEN LAULU

Sininen norsu ja samettikarhu
ruusumetsässä vaeltaa.
Kysyvät eilen syntynyttä,
vartovat pientä kulkijaa.

Nukkukaa nallet ja nukkukaa norsut,
lapseni unoseen saatelkaa.
Kohtahan aivan hän unilaivan
jo jättää, ja käy kohti maailmaa.

Kaarina Helakisa

VAUVAN VAAKA

Vauvalla on vaaka,
sillä se punnitsee
mitä se tahtoo tehdä
ja mitä se ei tee.

Yhdessä kupissa on tähdet,
toisessa kupissa on kuu,
kun maailmalle lähdet,
kaikki onnistuu!

Hannele Huovi

Maanantain lapsi on kaunis piltti,
tiistain lapsi on kovin kiltti,
keskiviikon lapsi riemuja saa,
torstain lapsi paljon matkustaa,
perjantain lapsi on aulis ja hellä,
lauantain lapsi osaa työskennellä.
Ja se joka syntyy sunnuntaina
on soma ja hyvä ja iloinen aina.

Suomalainen kansanruno

Joku on syntynyt kaukana
kylässä suuressa,
pienessä savimajassa
palmujen juuressa.

Joku on syntynyt lähellä
sairaalan talossa.
Kärkyissä siellä työnnetään
pieniä vauvoja.

Joku on syntynyt talossa,
jota nyt tunne en.
Tärkeintä on, että synnyttiin
elämään jokainen.

Anna-Mari Kaskinen

NEITI HELSINKI

Kevätaamuna kerran
kun omenapuut
avas umpunsa Kumpulassa,
oli lämmin, ja talvi jo lumppuihin
kävi tumpunsa tuuppaamassa

ja se ääni yhtäkkiä halkaisi
kevätaamun, niin kiehtova ääni!
kevätpilvet se äänellään valkaisi
ja se aivan kuin täytti mun pääni

kun kurjet kevättaivasta auraten
lensi Kätilöopiston päältä,
avas silmänsä umpusta tyttönen,
tuli Helsinkiin keväälle kiljaisten
ja löysikin paikkansa täältä.

Ilpo Tiihonen

TÄSSÄ HÄN ON

Tässä on meidän syksytyttö,
puuskatuuli ja pyörrepää,
sille ei riitä tynni selkä,
se tahtoo mennä viilettää.

Tässä on meidän pyrypoika,
tammikuun tuiskuun syntynyt,
se umpihankeen talloo teitä
ja kaikki on sille tässä ja nyt.

Tässä on meidän kevätneito,
se hiirenkorvilla kuulostelee,
tarkoilla silmillä ensimmäiset
auringonsäteet havaitsee.

Tässä on meidän kesämies,
se loikoo ruusunkukassa,
se lukee poutapilvien reitit
ja aurinko pesii sen tukassa.

Johanna Venho

NELJÄ UUTTA SÄKEISTÖÄ

Oi, sinä kastepisara,
hei, sinä auringon säde.
Sinuun ei mitkään entiset
runojen säkeistöt päde.

Tässä on yksi säkeistö,
ja sen jälkeen tulee kaksi.
Päivittäin runon säkeistöt
kasvavat uudemmaksiksi.

Oi, sinä kala meressä,
hei, meren avara aava.
Alati muuttuva maailma,
sen mitta ja mittakaava.

Oi, sinä kymmenen sormea,
hei, sinä potkuhousu.
Silmäsi kaksi tähteä
ja hymysi auringonnousu.

Jukka Itkonen

UNNUKKAINEN JA KULTALINTU

Sain minä pienen Unnukkaisen
pumpuliposken
silmusormen
kuutamovarpaan kuultavaisen.
Sain minä pienen Unnukkaisen
aamulla kukkakuussa.

Lauloi lempeä Kultalintu
helmiäisnokka
aurinkosilmä
untuvasiipi huntupyrstö.
Lauloi lempeä Kultalintu
oksalla kukkapuussa.

Unnukkaiseni silmusormet
hellästi yhteen liitin.
Peittelin pieneä omenankukin,
vauvasta hiljaa kiitin.

Inkeri Karvonen

KASTETILAIUUUS

On hiukan hermostuttavaa,
kun peikkolapsi nimen saa.
Näät isän ilmeen tiukan:
lie riideltikin hiukan.

Gustaava äidin mieleen ois,
mut isä toisen nimen sois.
Se sointuis kaunehimmin,
tytöstä tahtois – Mimmin.

Mut kummitäti ratkaisee
ja keskustelun katkaisee:
– Mitä nimestä, olkoon mikä vaan,
kun aina kullaksi kutsutaan!

Viljo Kajava

MENNINKÄINEN

Syntyi pieni menninkäinen
eikä tiennyt nimeään,
lähti sitä etsimään.

Näki heinän,
näki kuun,
näki kiven,
näki puun,
pienen hassun ryysymytn
sekä äidin hillopytn.

Niin sai pieni menninkäinen
monen monta nimeä:
Heinä, Kuu,
Kivi, Puu,
Pieni Hassu Ryysymytty
sekä Äidin Hillopytty.

Hannele Huovi

MONTA NIMEÄ

Sä oot pihlajanmarja,
oot leijonanharja,
hahtuvakerä ja silmäterä,
oot manteli ja riisipuuro,
lämmin kesäsadekuuro,
puunlatvan läpi auringonvalo,
punamullalla maalattu talo,
oot mansikkapuutarha, sienikori
ja aamuvaihainen kauppatori,
oot jäniksenpoika ja kultakala,
taskussa lämmennyt kaarnanpala,
oot tikan koputus koivupuussa
ja hunaja joka sulaa suussa,
oot sylikäärö ja kainalokana,
oot maailman kaikkein kaunein sana.

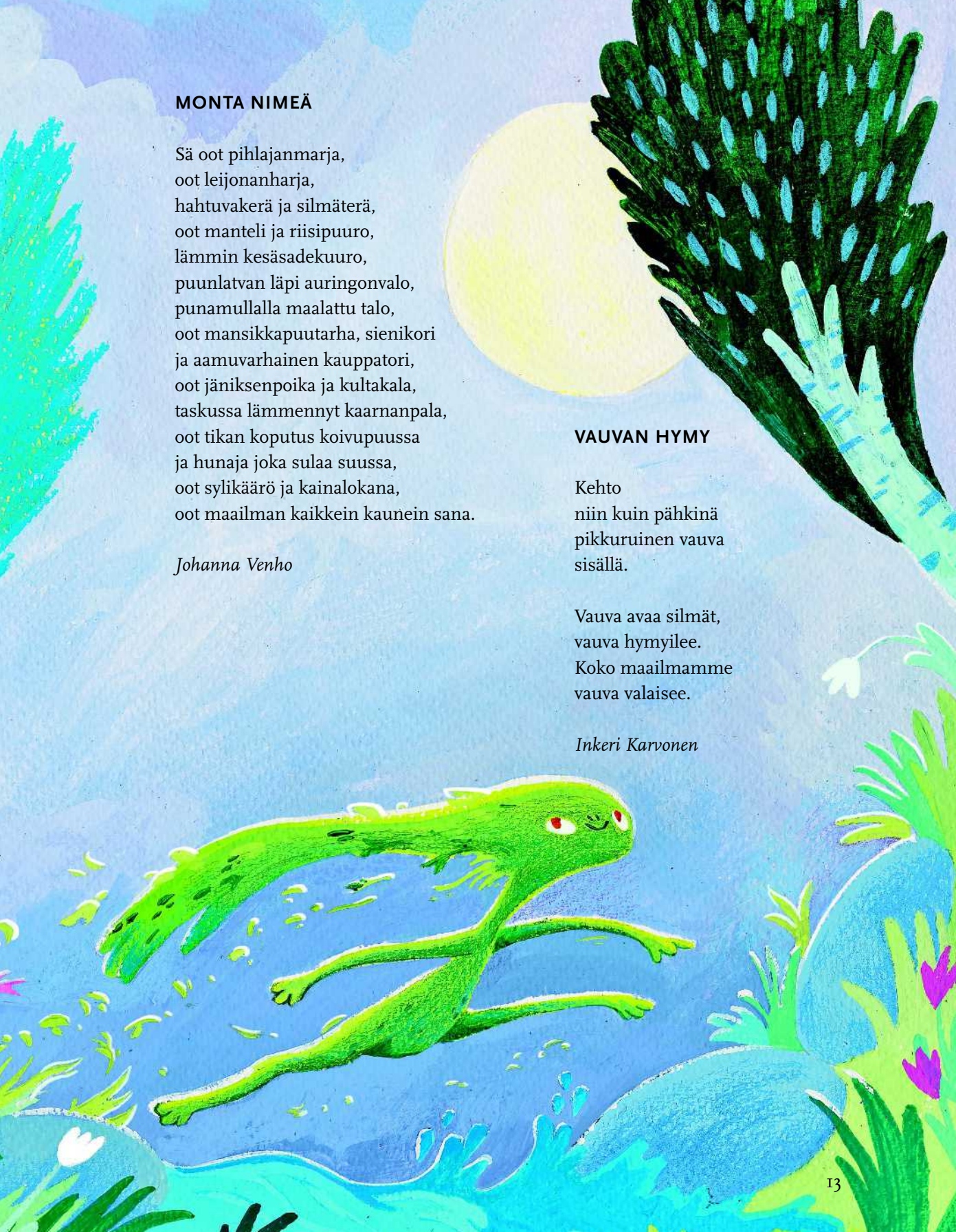
Johanna Venho

VAUVAN HYMY

Kehto
niin kuin pähkinä
pikkuruinen vauva
sisällä.

Vauva avaa silmät,
vauva hymyilee.
Koko maailmamme
vauva valaisee.

Inkeri Karvonen

MEIDÄN VAUVA

Myssykkä tyssykkä hyssykkä,
puolukkaposki ja mansikkasuu.
Mössykkä tössykkä hössykkä,
vauvan naama kuin täysikuu.

Kaija Pakkanen

Silmä, silmä, nenä, suu,
poski, poski ja leukaluu.
Käsi, käsi, massu ja napa,
jalka, jalka ja varpaat.
Silmä, silmä, nenä ja suu,
sinuun äiti/isä rakastuu!

Suomalainen kansanruno

AI ETTÄ

Ai että olet ihana,
reipas niin ja mahtava.
Suloinen ja tomera,
vakava ja naurava.

Silmä, silmä, nenä, suu,
otsa, korva, olkaluu.
Nilkka, polvi, peppu hassu,
leuka, rinta sekä massu.

Eppu Nuotio

*Runon ensimmäisen säkeistön
aikana halaile lasta hellästi.
Toisessa säkeistössä kosketa lapsen
silmiiä, nenää ja muita kehonosia
runon mukaan. Lopuksi kutita
pientä massua.*

SORMET

Peukaloputti,
Suomen sutti,
Lekkermani,
Kultaralli,
Pikkurilli.

Suomalainen kansanruno

Peukalo kuin pieni muori,
joka perunoita kuori.

Etusormi vauvan suussa
on kuin nappu ruusupuussa.

Keskisormi keskimäinen,
pitkä, pieni jättiläinen.

Nimetön kuin sisko soma,
jolla sormus aivan oma.

Pikkusormi viidentenä,
seisoo rivin viimeisenä.

Suomalainen kansanruno

SORMILORU

Peukalo potti,
Suomen sotti,
Oltermanni,
Kultaralli,
Pikkulipi,
Töpsis.

Suomalainen kansanruno

SORMET

Uspenskin motti
peukalopotti,
Stadikan sotti
mitalin otti,
Pasilan pisin
on korvallisin,
nimetön ylväs
Eduskunnan pylväs,
pieni ja korni
kuin Lintsin torni.

Ilpo Tiihonen

LASKUTOIMITUKSIA

Lasketaan kymmenen varvasta:
pestyä uutta perunaa.
Lasketaan kymmenen sormea,
varhaisporkkanapullukkaa.

Lasketaan yksi vauvan napa,
namiskapulla, päälle voita,
lasketaan yksi nykerönenä
joka nuuhkii apiloita.

Lasketaan kaksi hiirenkorvaa
lehtevää kaalinnuppua,
lasketaan yksi mustikkasuu
joka ei puhu ikinä puppua.

Johanna Venho

Oli kissimirri, ihan pieni niin,
pienempi kuin tämä pikkurilli
ja silti vallan villi.
Vaan kerran se joutui eksyksiin!

Meni piiloon vauvani töppöseen
ja laski siellä kymmeneen:
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10!
Sen mirrin nimi oli – kuka arvas?
Tietenkin Vauvan Pikkumarvas!

Kaarina Helakisa

*Luetellaan lapsen varpaita vuoron perään,
sylissä leikittäessä, nukkumaan mennessä
tai esim. kynsiä leikattaessa.*

YSTÄVÄSI KÄSI

Peukalo on peltohiiri,
etusormi tuuliviiri,
keskisormi lipputanko,

ja nimetön – ei kukaan.
Silti sekin hyväksytään
tähän leikkiin mukaan.

Pikkusormi pienimpänä
kumppaneitaan kiittää.

Ystävyys on voima, joka
kätet yhteen liittää.

Jukka Itkonen

Isovarvas ponteva
laulaa hurjaa laulua,

Akkavarvas hymisee
muuta se ei tänään tee,

Keskivarpaan salaisuus
sukan reikä aivan uus,

Nimetön on uninen
unilaulu hiljainen,

Pikkumarvas lallattaa
lala-lala la-la-laa.

Raili Mikkonen

VARPAAT

Katsopas vauvan jalkoja:
vaaleanpunaisia palkoja
kasvaa niissä kaks.
Ja paloissa papuja somia
yks
yks ja kaks
yks ja kaks ja kol
yks ja kaks ja kol ja nel
yks ja kaks ja kol ja nel ja viis,
kummassakin viis.

Kaija Pakkanen

VARPAITA

Yksi on yöllä tuttu,
toinen tuulella tukassa,
kolmas kova meren kuohu,
neljäs neitona sadussa,
viides on villi – ja laulaa!

Hannele Huovi

Varis lentää,
varis lentää.
KUT KUT KUT,
KUT KUT KUT.

Suomalainen kansanruno

*Lennätetään kättä "variksena" vauvan yläpuolella.
Tehdään lopuksi "pesä" vauvan kainaloon.*

SYDÄNKUKAN TANSSI

Sinua oma kuukkeli, sinua pikkuinen pörri,
tahtoo tanssittaa jokainen, myös kaikista ujoin mörri.
Se pyörittää ja pyörittää ja kumartaa kevyesti.
Onneksi tulit luoksemme, vaikka se vähän kesti.

Sinua pieni pörröpää, sinua sydänkukka,
tahtoo tanssittaa jokainen, myös tuo mörkörukka.
Se pyörittää ja pyörittää ja kumartaa kevyesti.
Onneksi tulit luoksemme, vaikka se vähän kesti.

Sinua keijuni suklaasuu, sinua hassu peikko,
tahtoo tanssittaa jokainen, myös tuo haamu heikko.
Se pyörittää ja pyörittää ja kumartaa kevyesti.
Onneksi tulit luoksemme, vaikka se vähän kesti.

Sinua suvun oma nappu, isän ja äidin kulta,
tanssitan ja tanssitan, lyö kantapäät jo tulta.
Pyöritän ja pyöritän ja kumarran kevyesti.
Rakkaus sinut luoksemme kyyditsi turvallisesti.

Eppu Nuotio

*Tanssahdelkaa kultalapsen kanssa vapaasti pyörähdellen joko
käsikkäin tai sylkkäin.*

Harakka huttua keittää,
hännällensä hämmentää,
pyrstöllänsä puistelee,
nokallansa koittelee,
panee suolaa,
panee sokeria,
antaa tälle,
antaa tälle,
antaa tälle,
antaa tälle,
– tälle ei annakaan!

Suomalainen kansanruno

*”Keitetään puuroa” lapsen
kämmentä pohjaan, ”nokitaan”
sormenpäällä, ”ruokitetaan”
jokainen sormi vuoron perään.*

Haukka lentää,
liittää, laataa,
kiertää, kaartaa,
KUPSIS kukkoon kiinni.

Suomalainen kansanruno

*Liikuta kättä mutkitellen
lapsen päällä ”haukkana”,
kutita lopuksi lasta vatsasta.*

HOPOTI, HOPOTI, HOPOTIHOI!

Hopoti, hopoti, hopotihoi!
Varsa hypäten hirnuu.
Lopoti, lopoti, lopotilo!
Voita Valpuri kirnuu.
Voin minä voitelen leivällen,
leivän vien minä varsallen,
sitten ei varsani pelkää! –
Hei! Jopa pääsin mä selkään!
Kopoti, kopoti, kopotikoi!
Joutuhun, varsa, nyt juokse.
Hopoti, hopoti, hopotihoi!
Vie minut mummoni luokse.
Yli vuorien harpataan,
poikki merien kaalataan.
Mummo kakkuja paistaa,
tekisi mieleni maistaa.

Suonio

Körö körö kirkkoon,
papinmuorin penkkiin,
ruskealla ruunalla,
valkealla varsalla,
kirjavalla kissalla,
kolipäällä koiralla,
pikipäällä pässillä,
laukkipäällä lampaalla –
peltojen ylitse,
aitojen alitse,
kilikello kaulassa,
punaisessa nauhassa.
Hupsis, hupsis, HUIII!

Suomalainen kansanruno

*Hyppyytä lasta sylissä tai jalan
päällä, aluksi verkkaiseen
tahtiin, sitten koko ajan vauhtia
kiihdyttäen. Nosta lopuksi lapsi
kolmesti ylös, viimeisellä kerralla
korkeimmalle.*

HUMMA

Hummani Tummani,
kedolla kirmasi,
nyppäsi ruohoa,
hyppäsi ilosta,
hirnahti virnahti,
harjansa heiskahti,
luokseni leiskahti.

Kaija Pispala

”Ihahaa, ihahaa”,
hepo hirmahtaa.
Ihanaa, ihanaa
onhan ratsastaa.

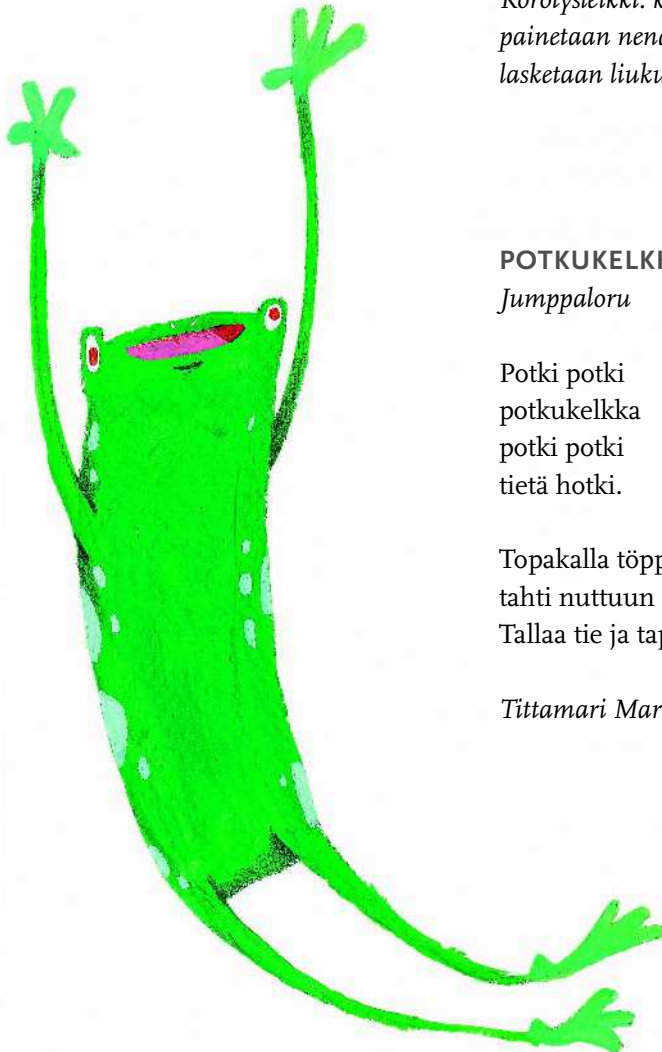
Juokse, hepo, hiljaa,
kannat pikku Siljaa.
Kanna kotiin saakka
kevyt, kallis taakka.

Laura Latvala

SAMMAKKOLAULU

Lomps lomps loikataan,
ollaan niin kuin sammakoita,
pompuloita,
omenoita –
pom pom pompitaan!
Ylös, alas, eteenpäin,
sivulle, ja taakse, näin,
ensin yksi kerrallaan,
sitten kaikki jonossa
niin kuin varpaat monossa.

Kaarina Helakisa

METROLLA MUMMOLAAN

Limpsin lampsin
jalkapatikalla,
kөрöttelen көрöttelen
kympin ratikalla,
soitan kelloa
painan nappia
tällä pysäkillä pois,
liukuportaita metroon
ja metrolla mummolaan!

Hannele Huovi

*Kөрötysleikki: көрötystä polvilla,
painetaan nenää, painetaan napaa,
lasketaan liukua jalkoja pitkin lattialle.*

POTKUKELKKA

Jumppaloru

Potki potki
potkukelkka
potki potki
tietä hotki.

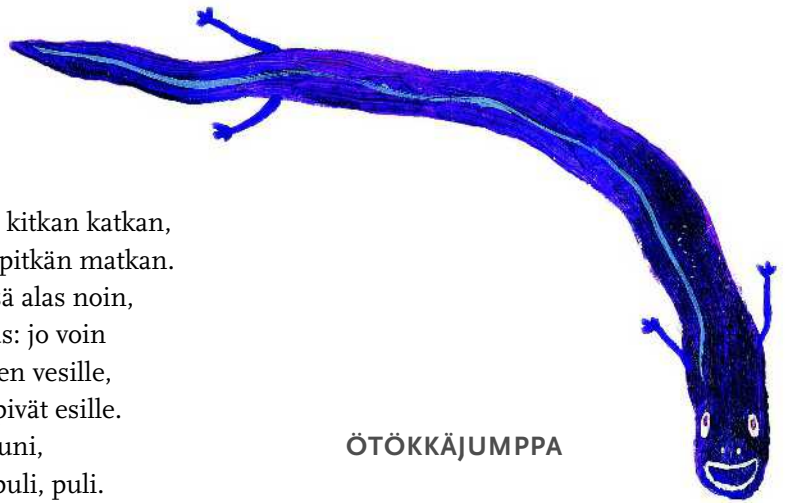
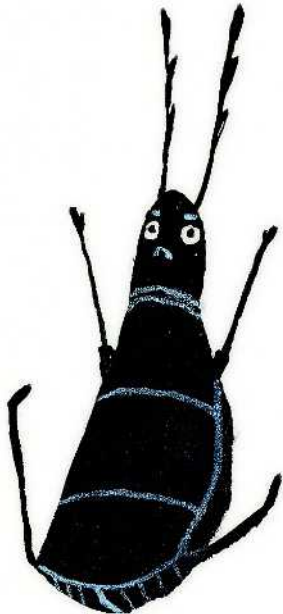
Topakalla töppösellä
tahti nuttuun naputa.
Tallaa tie ja taputa.

Tittamari Marttinen

Vaunut ne sanovat kitkan katkan,
vauva se matkusti pitkän matkan.
Laski silmäripsensä alas noin,
nousi merestä valas: jo voin
kantaa vauvan unten vesille,
siellä delfiinit hyppivät esille.
Vauvalla suloinen uni,
kun heräsi, sanoi puli, puli.

Pirjo Suvilehto

*Körötystä polvilla. Laske vauvaa selästä
tukien taaksepäin ja nosta takaisin
körötykseen. Lopuksi suukko ja hali.*

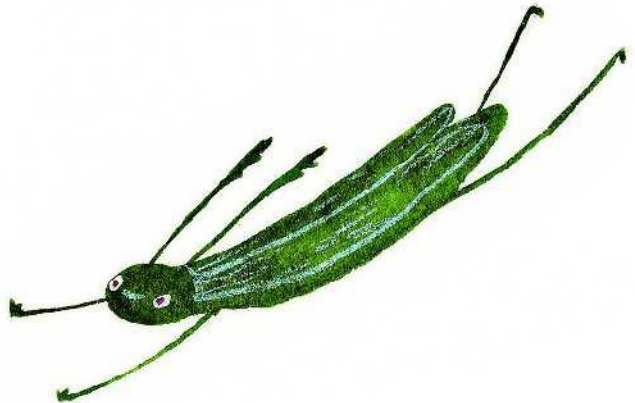
ÖTÖKKÄJUMPPA

Jumppaa jumppaa
hyppää humppaa
sittiäinen
sontiainen
kottarainen
kontiainen
lituskainen lapamato,
vaskitsa ja iilimato.

Jumppaa jumppaa
hyppää humppaa
pomppaa pomppaa
kattoon asti
joutuisasti –

silloin näet tähtiin asti!

Nina Ruokonen

Paita päälle, sukat alle

ULKOILUTAIKA

Nyt on vauvalla ulkoiluaika,
nyt on tehtävä ulkoilutaika.

Simsala-bim, samsala-bom:
Tässä lämmin haalari on!
Simsala-bim, samsala-bom:
Tässä vauvalle myssy on!
Simsala-bim, samsala-bom:
Pienissä jaloissa sukat on!
Simsala-bim, samsala-bom:
Kätösissä kintaat on!
Simsala-bim, samsala-bom:
Jalassa hienot saappaat on!

Nyt on tullut ulkoiluaika,
nyt on tehtävä ulkoilutaika.
Simsala-bim, samsala-bom:
Ulkoiluvaatteet vauvalla on!

Hannele Huovi

Sikin sokin sukkaset,
lakki sekä rukkaset!
Takkikin on nurinpäin.
KUKA KAIKEN SOTKI NÄIN?

Suomalainen kansanruno

MUTKALLINEN PUKEUTUMINEN

Talviaikaan pukeminen
on niin kovin mutkallinen:
Monet housut, monta paitaa,
onko se nyt sitten laitaa?

Villasukat jalkaan siitä,
eikös tämä nyt jo riitä?
Vielä pannaan tumput, lakki,
kengät sekä hupputakki.

Ettei nenä mene jäähän,
pannaan rasvaa nenän päähän.
Leikit sujuu talvisäällä
kun on lämpimästi päällä.

Kaija Pispä

LORU

Kengät pois,
sukat pois,
pöksyt pois,
paita pois,
hyppää pois, hyppää pois –
et nakummaksi tulla vois.
Paita päälle,
pöksyt päälle,
sukat alle,
kengät jalkaan,
seiso siinä:
nyt se alkaa.
Hei hoi, pikku Kalle,
yks kaks, nosta jalkaa!

Bo Carpelan

PILIPOMPELIN MEKKO

Pieni Pilipompeli
juhlamekkoa ompeli.

Laittoi siihen
omenoita,
rusinoita,
perunoita,
kirnuvoja,
etanoita,
tupsukoita,
kotiloita,
suppiloita,
vahveroita,
tumpeloita,
lupsakoita,
honkkiloita.

Torilla rumpua löi,
pilkkahintaan mekon tyhjäksi möi.

Pieni Pilipompeli
uutta mekkoa ompeli.

Maria Peura

SÄÄN MUKAAN

Aurinkoisella alasti,
pilvisellä paita päällä,
sadevaatteet sadesäällä,
saappaat, sadetakki
sekä huppulakki.

Kirsi Kunnas

TAKINTAKINTAKIT

On tikkitakkii, ulsterii
ja palttoo, pomppaa, perperii,
on sarkaa, verkaa, velurii
ja numeroituu pelurii
ja smokkii sekä manttelii
ja rotsii sekä frakkii.
Ja pukinpukinpukilta
on vanhaa takintakkii.

On virallista virkanuttuu,
on ihan sileää ja ryppystä ja ruttuu,
on rouvan hienoo minkinkarvaturkkii
josta viisi viiksitäitä
kävelyllä kurkkii.

Ilpo Tiihonen

HILJA HIENOHELMA

Hilja on tomera kameleontti
jalassa lapikkaat, selässä kontti.
Matkii muotilehtien kuvia:
se vasta on kallista huvia!
Hän hattunsa koristaa harsoilla
ja tukkansa palmikoi parsoilla.
Kooten hienot helmansa
hän lausuu ajatelmansa:
On raskas ja murheinen mieli,
jos on mekossa palkeenkieli.
Vaan iloa päivä poreilee
kun hienossa koltussa koreilee!

Tittamari Marttinen

KETUN VAATEPULMIA

Kettu haaveili heilistä,
katseli itseään peilistä:

Kun menen tyttöä kosimaan,
mitä päälleni puenkaan?

Liivit noin ja takki näin,
housut oikein, nurinpäin...

Rusetti vai kravatti...
Kumpi lienee parempi?

Ainakaan ei asu, jossa
häntä keikkuu kainalossa...

Siitä tulee rukkaset!
Pois saat heittää kukkaset.

Leena Ravantti

